

SS

2036

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

POWER LOOM MECHANICS AND OPERATIONS

(Vocational Stream)

(Home Science Group)

[Textile Craft (Weaving) Trade]

Paper-III

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Two hours

Maximum marks : 25

(Panjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 103 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਭਾਗ-I, ਭਾਗ-II ਅਤੇ ਭਾਗ-III) ।
- (v) ਭਾਗ-I ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (vi) ਭਾਗ-II ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (vii) ਭਾਗ-III ਦਾ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ । ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

ਭਾਗ-I

1. ਪਿਕਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ।	1
2. ਕੰਘੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ।	1
3. ਸ਼ਟਲਲੈਸ ਲੂਮ ।	1
4. ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਮੋਸ਼ਨ ।	1
5. ਬਫਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ।	1

ਭਾਗ-II

6. ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ । 3
7. ਡਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਥੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ । 3
8. ਟੇਕ-ਅਪ-ਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੈਟ-ਆਫ-ਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਫਰਕ ਦੱਸੋ । 3
9. ਪਿਆਨੋ ਕਾਰਡ ਕਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ । 3
10. ਸਿੰਗਲ-ਲਿਫਟ ਅਤੇ ਡਬਲ-ਲਿਫਟ ਦਾ ਫਰਕ ਲਿਖੋ । 3
11. ਡਾਬੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਵਿੱਚ ਲੈਟਿਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ । 3
12. ਵਾਰਪ-ਸਟਾਪ ਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ । 3

ਭਾਗ-III

13. ਐਵਰ-ਪਿਕ ਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕਰ ਦਰਸਾਉ । 5
14. ਪਾਵਰਲੂਮ ਦੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ । 5

(Hindi Version)

- ਨੋਟ : (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड 103 अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 30 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गये पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बाँटा गया है (भाग-I, भाग-II तथा भाग-III)।
- (v) भाग-I का प्रत्येक प्रश्न 1 अंक का है तथा सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक वाक्य से अधिक नहीं होना चाहिए।
- (vi) भाग-II का प्रत्येक प्रश्न 3 अंकों का है तथा परीक्षार्थी के लिए इनमें से कोई पाँच प्रश्न हल करने अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक पृष्ठ से अधिक नहीं होना चाहिए।
- (vii) भाग-III का प्रत्येक प्रश्न 5 अंकों का है तथा परीक्षार्थी के लिए इनमें से कोई एक प्रश्न हल करना अनिवार्य है। इस प्रश्न का उत्तर दो पृष्ठों से अधिक नहीं होना चाहिए।

भाग-I

1. पिकर की महत्ता । 1
2. कंधी का नम्बर । 1
3. शटललेस लूम । 1
4. प्राइमरी मोशन । 1
5. बफर की महत्ता । 1

(3)

भाग-II

6. प्राइमरी मोशन तथा उसकी महत्ता का वर्णन करें। 3
7. डोंबी कहाँ प्रयोग करते हैं तथा इनके प्रयोग से कपड़े की गुणवत्ता पर क्या असर पड़ता है ? 3
8. टेक-अप और लेट-ऑफ मोशन में क्या अन्तर है ? 3
9. पियानो-क्राई कटिंग मशीन की महत्ता लिखें। 3
10. सिंगल लिफ्ट और डबल लिफ्ट का अन्तर लिखें। 3
11. डोंबी मकैनैज्म में लैटिस की महत्ता बताएं। 3
12. वार्प-स्टॉप मोशन की महत्ता लिखें। 3

भाग-III

13. ओवर पिक मोशन का सचित्र वर्णन करें। 5
14. पॉवरलूम के रख-रखाव की महत्ता का वर्णन करें। 5

(English Version)

- Note : (i) You must write the subject-code/paper-code 103 in the box provided on the title page of your answer-book.*
- (ii) *Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialed as soon as you receive it.*
 - (iii) *Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.*
 - (iv) *The question-paper will comprise of three parts (Part-I, Part-II and Part-III).*
 - (v) *Every question of Part-I carrying 1 mark and all questions are compulsory to attempt. The answer of every question should not exceed more than one sentence.*
 - (vi) *Every question of Part-II carrying 3 marks and candidate will attempt any five questions out of these. The answer of each question should not be more than one page of the answer-book.*
 - (vii) *Every question of Part-III carrying 5 marks and candidate will attempt any one question out of these. The answer of this question should not be more than two pages of the answer-book.*

Part-I

1. Importance of Picker. 1
2. Count of reed. 1

103-SS

[Turn over

(4)

3. Primary motion.	1
4. Shuttleless loom.	1
5. Importance of buffer.	1

Part-II

6. Discuss primary motions and their importance.	3
7. Why Dobbies are used and how their use effects the quality of cloth.	3
8. Differentiate between take-up and let-off motions.	3
9. Discuss importance of Piano Card cutting machine.	3
10. Differentiate between single lift and double lift mechanism.	3
11. Importance of lattice in doobby mechanism.	3
12. Importance of warp-stop motion.	3

Part-III

13. Sketch and give part of over-pick mechanism.	5
14. Discuss the importance of maintenance of powerloom.	5